

MANUÁL K PRÁCI SE SYSTÉMEM PROPONAR

Obsah

1 Úvodní informace	2
2 Exemplifikace	4
2.1 Editace hesla	7
2.2 Editace významu	9
2.3 Editace exemplifikace	11
2.4 Import exemplifikací	14
2.4.1 Vložení dat	14
2.4.2 Vyplnění společných hodnot	16
2.4.3 Kontrola	17
3 Zdroje	18
4 Vyhledávání	19

1 Úvodní informace

V případě, že nejste členy dialektologického oddělení ÚJČ, přihlásíte se do systému **ProPONAR** pomocí tlačítka **Přihlásit účtem Google**. Je možné zřídit si zvláštní e-mail jen pro tento účel, zvláště pokud jste větší skupina/tým a chcete společně vytvářet jedinou databázi. K Vaším datům nemá přístup nikdo jiný, než kdo má přihlašovací údaje.

Přihlášení

☐ Zapamatovat přihlášení

PŘIHLÁSIT

Přihlásit účtem Google

Systém je tvořen několika sekcemi. Domovskou stránkou je sekce **Exemplifikace**. Mezi jednotlivými sekcemi můžete přepínat pomocí tlačítka **Menu** v levé horní části stránky.

ProPONAR

Heslo

Kliknutím na tlačítko **Nápověda** v pravé horní části stránky se zobrazí kontextová nápověda k jednotlivým sekcím.

Tlačítko **Nápověda** najdete také u všech podsekcí (např. podsekcce *Editovat heslo*).

Odhlásit se ze systému můžete pomocí tlačítka **Odhlásit**.

Tento manuál si můžete znova kdykoliv otevřít pomocí tlačítka **Manuál**.

2 Exemplifikace

Tato stránka slouží k zobrazení **exemplifikací** (textových příkladů) k jednotlivým heslům, která máte uložena v databázi, a k přístupu do jejich editace.

Každé heslo bude možné zobrazit na vygenerované mapě, která pomocí rozkliknutelných bodů umožní zobrazit všechny jeho aktivní exemplifikace v uvedené lokalitě, informace o jeho gramatických kategoriích, významu a dalších zadaných dat, vč. připojených souborů (viz níže).

Heslo vyberete v rozbalovací nabídce v levé horní části stránky.

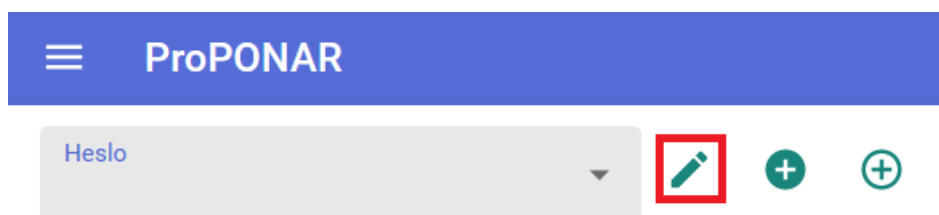

Nové heslo vytvoříte kliknutím na tlačítko **Přidat heslo** (viz [Editace hesla](#)).

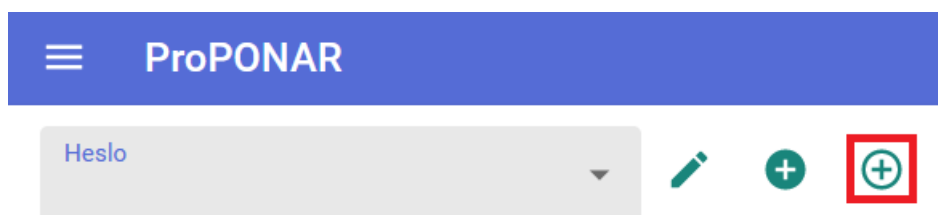

Následující funkce se týkají hesla, které máte v rozbalovací nabídce aktuálně vybráno:

- Informace o heslu a jeho významech upravíte kliknutím na tlačítko **Editovat heslo** (viz [Editace hesla](#)).

- Exemplifikaci k heslu přidáte kliknutím na tlačítko **Přidat exemplifikaci** (viz [Editace exemplifikace](#)).

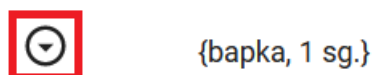

– Toto tlačítko se nachází také v levé dolní části stránky.

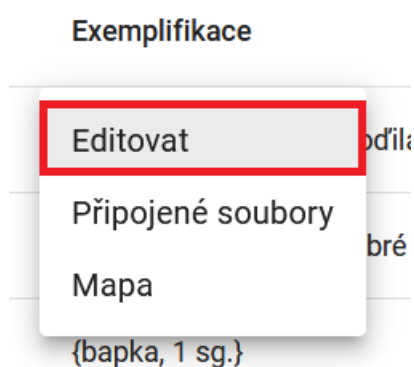
- Exemplifikace lze přidat hromadně (importovat) kliknutím na tlačítko v levé dolní části stránky (viz [Import exemplifikací](#)).

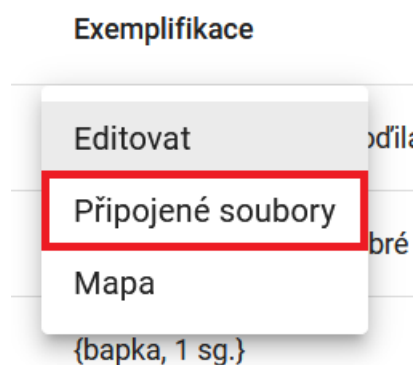
Kliknutím na tlačítko **Nabídka** u příslušné exemplifikace se otevře kontextová nabídka:

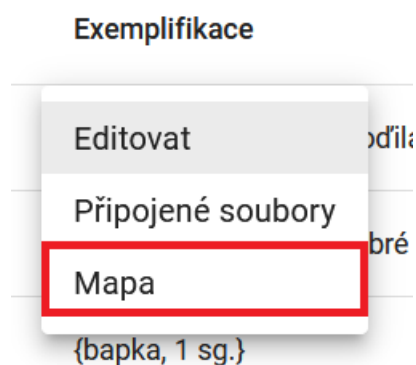
- Funkce **Editovat** slouží k úpravě dané exemplifikace.

- Funkce **Připojené soubory** slouží k přidání a smazání grafických (např. JPG, PNG, GIF), zvukových (např. MP3, WAV, FLAC) nebo video (např. MP4, WMV, AVI) souborů.

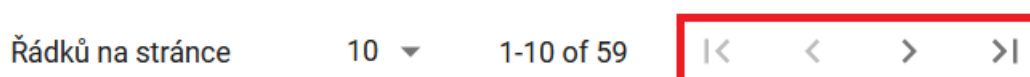
- Funkce **Mapa** slouží k zobrazení lokality dané exemplifikace na mapě.

V pravé dolní části stránky lze nastavit počet zobrazených exemplifikací na stránce.

V pravé dolní části stránky lze přepínat mezi jednotlivými stránkami.

2.1 Editace hesla

Tato stránka slouží k vytvoření nového hesla, případně k jeho editaci.

Do pole **Heslo** vepíšete heslové slovo.

Heslo *

babka

Nevětné

☒

Větné

Přepínačem **Nevětné – Větné** zvolíte výchozí nastavení v rámci všech exemplifikací daného hesla (viz [Editace exemplifikace](#)).

Heslo *

babka

Nevětné

☒

Větné

V poli **Druh** zvolíte slovní druh hesla.

Druh

Substantiva ▼

Rod

f. ▼

V poli **Rod** zvolíte gramatický rod hesla.

Druh

Substantiva ▼

Rod

f. ▼

Vyplnění následujících polí využijete při **automatické detekci tvarů** (viz [Editace exemplifikace](#); [Import exemplifikací](#)):

Do pole **Tvary** můžete vypsát jednotlivé slovní tvary daného hesla (odděleny mezerami).

Tvary	bapka bapki bapce bapku
Určení	1 sg. 2 sg. 3 sg. 4 sg.

Do pole **Určení** můžete vypsát příslušnost jednotlivých tvarů ke gramatickým kategoriím pádu (označeného číslicí 1 až 7) a číslu (označeného zkratkami *sg.* nebo *pl.*) odděleným mezerou.

Tvary	bapka bapki bapce bapku
Určení	1 sg. 2 sg. 3 sg. 4 sg.

Je nutné dodržet pořadí zapsaných gramatických kategorií pádu a čísla v poli **Určení**, tak aby odpovídalo zapsaným slovním tvarům v poli **Tvary**. Ve výše uvedeném příkladu tedy tvar *bapka* odpovídá určení *1 sg.* atd.

Význam k heslu přidáte kliknutím na bíle podbarvené tlačítko **Přidat význam** v podsekcí *Významy* (viz [Editace významu](#)).

Významy

Informace o významu upravíte kliknutím kamkoliv do řádku s příslušným významem.

2.2 Editace významu

Tato stránka slouží k přidání nového významu, případně k jeho editaci.

Do pole **Číslo** vepíšete číselné označení významu.

Číslo	Kvalifikátor
2	expr.
Nastavit	
Význam	
stará žena	
SMAZAT ZRUŠIT ULOŽIT	

Do pole **Kvalifikátor** vepíšete případné kvalifikátory, které lze také vybrat z přednastavených hodnot pomocí tlačítka **Nastavit**.

Číslo	Kvalifikátor
2	expr.
Nastavit	
Význam	
stará žena	
SMAZAT ZRUŠIT ULOŽIT	

Do pole **Význam** vepíšete znění výkladu významu.

Číslo	Kvalifikátor
2	expr.
Nastavit	
Význam	
stará žena	
SMAZAT ZRUŠIT ULOŽIT	

Informace o významu uložíte kliknutím na tlačítko **Uložit**, případně formulář zavřete bez uložení kliknutím na tlačítko **Zrušit**. Význam smažete kliknutím na tlačítko **Smazat**.

Číslo	Kvalifikátor
2	expr.
Nastavit	
Význam	
stará žena	
SMAZAT ZRUŠIT ULOŽIT	

2.3 Editace exemplifikace

Tato stránka slouží k přidání nové exemplifikace, případně k její editaci.

Do pole **Exemplifikace** vepíšete znění exemplifikace a případně v něm označíte tvar heslového slova vložením do složených závorek a připojením informace o gramatických kategoriích pádu (označeného číslicí 1 až 7) a čísla (označeného zkratkami *sg.* nebo *pl.*), které od tvaru heslového slova oddělíte čárkou.

a ta {bapka, 1 sg.} musila bejď hluchá jako patník, jesi tohlencto nesliši

Nevětné ☒ Větné

Přepínač **Nevětné – Větné** nastavíte podle toho, zda exemplifikace tvoří celou větu, nebo ne.

a ta {bapka, 1 sg.} musila bejď hluchá jako patník, jesi tohlencto nesliši

Nevětné ☐ Větné

Informace o heslovém slovu, pádu a čísle se následně zobrazí v pravé části formuláře v polích **Tvar**, **Rod** a **Pád**. Pokud je rod exemplifikace shodný s přednastaveným rodem heslového slova (viz [Editace hesla](#)), můžete v poli **Rod** ponechat hodnotu *-o-*. Informace o gramatických kategoriích pádu a čísla můžete nechat vyplnit automaticky, pokud do složených závorek vložíte pouze daný tvar heslového slova a vyplníte seznam **Tvarů** a **Určení** (viz [Editace hesla](#)).

Tvar	Rod	Pád
bapka	f. ▼	1 sg. ▼

Exemplifikaci můžete přiřadit zdroj výběrem z rozbalovací nabídky v poli **Zdroj** (viz [Zdroje](#)).

Zdroj HORÁK, J. Jablonec nad Jizerou SM. 1957.			Rok 1957
Jablonec nad Jizerou SM	Část obce...	Oblast	?
Význam 2: expr. stará žena			

Exemplifikaci můžete přiřadit rok vzniku vepsáním do pole **Rok**, není-li vyplněn automaticky díky vazbě se zdrojem.

Zdroj HORÁK, J. Jablonec nad Jizerou SM. 1957.			Rok 1957
Jablonec nad Jizerou SM	Část obce...	Oblast	?
Význam 2: expr. stará žena			

Exemplifikaci můžete přiřadit lokalitu vepsáním alespoň části názvu a následným výběrem z nabídky obcí v poli **Obec...**, případně i její části v poli **Část obce...**, není-li lokalita vyplněna automaticky díky vazbě se zdrojem. Chcete-li přiřadit lokalitu z přednastaveného seznamu oblastí, můžete ji vybrat v poli **Oblast**.

Zdroj HORÁK, J. Jablonec nad Jizerou SM. 1957.			Rok 1957
Jablonec nad Jizerou SM	Část obce...	Oblast	?
Význam 2: expr. stará žena			

V poli **Význam** vyberete jeden z dříve nastavených významů.

Zdroj HORÁK, J. Jablonec nad Jizerou SM. 1957.			Rok 1957
Jablonec nad Jizerou SM	Část obce...	Oblast	?
Význam 2: expr. stará žena			

Pokud chcete, aby se daná exemplifikace nezobrazovala ve vygenerované mapě hesla, aniž by byla smazána z databáze, přepněte status exemplifikace pomocí přepínače **Neaktivní – Aktivní** (v levé dolní části formuláře) na **Neaktivní**.

Informace o exemplifikaci uložíte kliknutím na tlačítko **Uložit**, případně formulář zavřete bez uložení kliknutím na tlačítko **Zrušit**. Exemplifikaci smažete kliknutím na tlačítko **Smazat**.

2.4 Import exemplifikací

Tato stránka slouží pro hromadné přidání exemplifikací.

2.4.1 Vložení dat

Všechny exemplifikace vztahující se k jednomu z přednastavených významů vložíte jako text do pole **Vložte exemplifikace...** tak, aby každá z nich byla na samostatném řádku. Chcete-li exemplifikace doplnit o lokalitu a zdroj, vepište je (v tomto pořadí) za text exemplifikace a oddělte středníky. Lokalitu uvádějte ve formátu `název_obce zkratka_okresu` (příp. `část_obce`) (např. **Rouchovany TR (Šemíkovice)**), případně vepište název konkrétní oblasti ze seznamu *Oblastí* (např. **Uherskohradištsko**). Zdroj uvádějte ve formátu `první_slovo_hodnoty_autor`, jakákoliv_část_hodnoty_název (např. **Čapek, Bílá nemoc**) podle hodnot z předem nainportovaného seznamu zdrojů (viz [Zdroje](#)).

Vložte exemplifikace...

```
ta bapka še furd dživo z ʋukna; Třinec FM; Hučíková, Slovní zásoba nářečí Třince  
jəš sme poslale pro bapkə; Drysice VY; Jakubíková, Slovník výškovského nářečí
```

Chcete-li provést automatickou detekci tvarů, je potřeba nejprve vyplnit seznam **Tvarů** a **Určení** (viz [Editace hesla](#)). Poté postupujte podle následujících možností:

Na začátku řádku může být v kulaté závorce uvedena informace o gramatických kategoriích pádu (označeného číslicí 1 až 7) a čísla (označeného zkratkami *sg.* nebo *pl.*) oddělených mezerou, příslušející tvaru heslového slova v exemplifikaci. Ta se pak automaticky přiřadí k danému slovu.

Vložte exemplifikace...

```
(1 sg.) ta bapka še furd dživo z ʋukna; Třinec FM; Hučíková, Slovní zásoba nářečí Třince  
(4 sg.) jəš sme poslale pro bapkə; Drysice VY; Jakubíková, Slovník výškovského nářečí
```

Druhým způsobem automatického přiřazení gramatických kategorií je vložení tvaru heslového slova do složené závorky s nutností následné kontroly správného přiřazení a jeho případné změny v editaci exemplifikace po importu (viz [Editace exemplifikace](#)).

Vložte exemplifikace...

```
ta {bapka} še furd džívo z ukna; Třinec FM; Hučíková, Slovní zásoba nářečí Třince  
još sme poslaŕe pro {bapkø} Drysice VY; Jakubíková, Slovník výškovského nářečí
```

Gramatické informace lze také napsat přímo za tvar heslového slova do složené závorky stejně jako při ručním zadávání jednotlivých exemplifikací (viz [Editace exemplifikace](#)).

Vložte exemplifikace...

```
ta {bapka, 1 sg.} še furd džívo z ukna; Třinec FM; Hučíková, Slovní zásoba nářečí Třince  
još sme poslaŕe pro {bapkø, 4 sg.} Drysice VY; Jakubíková, Slovník výškovského nářečí
```

Po vložení exemplifikací přistoupíte k dalšímu kroku (**Vyplnění společných hodnot**) kliknutím na tlačítko **Dál**.

ZRUŠIT

ZPĚT

DÁL

Případně formulář zavřete bez uložení kliknutím na tlačítko **Zrušit**.

ZRUŠIT

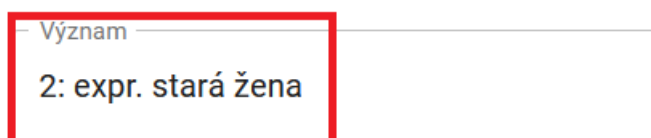
ZPĚT

DÁL

2.4.2 Vyplnění společných hodnot

V poli **Význam** vyberete z nabídky význam, který jste si přednastavili při editaci hesla (viz [Editace významu](#)).

Vyberte význam

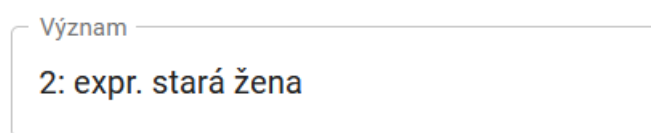

A screenshot of a web form. At the top, the text 'Vyberte význam' is displayed. Below it is a dropdown menu with a light gray border. The menu is open, showing a list of options. The first option is 'Význam' in a smaller font. The second option, '2: expr. stará žena', is highlighted with a red rectangular box.

Nevětné ☒ Větné

Přepínač **Nevětné – Větné** nastavíte podle toho, zda všechny importované exemplifikace tvoří celou větu, nebo ne.

Vyberte význam

A screenshot of a web form. At the top, the text 'Vyberte význam' is displayed. Below it is a dropdown menu with a light gray border. The menu is open, showing a list of options. The first option is 'Význam' in a smaller font. The second option, '2: expr. stará žena', is highlighted with a red rectangular box.

Nevětné ☒ Větné

Po výběru v poli **Význam** a nastavení typu **Nevětné – Větné** přistoupíte k dalšímu kroku (**Kontrola**) kliknutím na tlačítko **Dál**.

A screenshot of three buttons arranged horizontally. The first button is 'ZRUŠIT' in a light gray box. The second button is 'ZPĚT' in a light green box. The third button, 'DÁL', is in a light blue box and is highlighted with a red rectangular box.

Případně se vrátíte k předchozímu kroku kliknutím na tlačítko **Zpět**.

A screenshot of three buttons arranged horizontally. The first button is 'ZRUŠIT' in a light gray box. The second button, 'ZPĚT', is in a light green box and is highlighted with a red rectangular box. The third button is 'DÁL' in a light blue box.

2.4.3 Kontrola

Zkontrolujete, zda došlo ke správné interpretaci vložených informací, tedy k převedení gramatických kategorií pádu a čísla do složené závorky u daného tvaru a k náležité detekci lokality a zdroje. V případě chybějícího nebo chybného zápisu lokality nebo zdroje se na příslušných místech objeví červená pole. Přítomnost červených polí nebrání ve vykonání následujícího kroku, pouze v takto označených polích nebudou automaticky zadány žádné informace. Chybná (červená) pole můžete manuálně opravit, pokud se vrátíte ke kroku **5.1 Vložení dat**.

Po kontrole kliknete na tlačítko **Importovat**, čímž dojde k vložení exemplifikací k heslu.

Případně se vrátíte k předchozímu kroku kliknutím na tlačítko **Zpět**.

Exemplifikace vložené hromadným importem lze dále upravovat stejně jako ručně vložené exemplifikace.

3 Zdroje

Tato stránka slouží ke správě zdrojů exemplifikací.

Seznam zdrojů nahrajete kliknutím na tlačítko **Nahrání zdroje** v dolní části stránky.

Vyberete předem připravený soubor ze svého zařízení, který je ve formátu CSV a jednotlivé položky sestávají z hodnot *číslo* (pořadí zdroje v seznamu), *autor* (příjmení a jméno autora zdroje ve formátu **PŘÍJMENÍ, iniciála_jména**), *název* (názvový údaj zdroje), *název 2* (názvový zdrojového dokumentu), *typ* (typ nosiče zdroje), *rok* (rok vydání zdroje), *rok sběru* (rok získání dat ve zdroji), *lokalizace* (místo původu dat ve zdroji) a *oblast* (oblast původu dat ve zdroji), oddělených čárkami. V případě, že je čárka obsažena v hodnotě některé položky, je nutné položku ohraničit rovnými horními dvojíty uvozovkami (např. "ČAPEK, K").

Upozornění: Číslo a pořadí u zdrojů z důvodu zachování správného přiřazení ke konkrétním textovým příkladům neměňte.

Ne všechny hodnoty musí být zadány. Je-li zadána hodnota *rok sběru*, *lokalizace* nebo *oblast*, automaticky se vyplní údaje o roku nebo lokalitě při přidávání exemplifikace (viz [Editace exemplifikace](#); [Import exemplifikací](#)).

Seznam zdrojů můžete vytvořit také pomocí [této vzorové tabulky](#).

Seznam zdrojů lze stáhnout kliknutím na tlačítko **Stážení zdroje** v dolní části stránky.

4 Vyhledávání

Tato stránka slouží pro třídění exemplifikací všech hesel uložených v databázi.

Exemplifikace lze třídit:

- Podle heslového slova, k němuž přísluší (v poli **Heslo**).

Heslo
babka

Exemplifikace

Nevětné

Větné

obec: Ostašov × heslo: babka × větné: ano × rok: 1953 ×

- Podle jejich znění (v poli **Exemplifikace**).

Heslo
babka

Exemplifikace

Nevětné

Větné

obec: Ostašov × heslo: babka × větné: ano × rok: 1953 ×

- Podle jejich nastavení hodnoty **Nevětné – Větné**.

Heslo
babka

Exemplifikace

Nevětné

Větné

obec: Ostašov × heslo: babka × větné: ano × rok: 1953 ×

- Podle nastaveného roku (v poli **Rok**).

The screenshot shows a search filter interface. At the top, there are two main sections: 'Nevětné' (Non-sentence) and 'Větné' (Sentence). Under 'Nevětné', there is a toggle switch set to 'on' and a text input field labeled 'Rok' with the value '1953' highlighted by a red rectangular box. Below this, there are four filter tags: 'obec: Ostašov', 'heslo: babka', 'větné: ano', and 'rok: 1953'. Each tag has a small 'x' icon to remove it.

- Podle nastavené lokality (v poli **Obec...**, případně **Část obce...**, nebo **Oblast**).

The screenshot shows the same search filter interface. In this view, the 'Obec...' (Municipality) dropdown menu is highlighted with a red rectangular box. It shows the selected value 'Ostašov TR' and a small 'x' icon to remove it. To its right are the 'Část obce...' (Part of municipality) and 'Oblast' (Region) dropdown menus. A question mark icon is visible on the far right.

– Jednotlivá kritéria lze libovolně kombinovat.

Jakékoliv ze zvolených kritérií můžete z vyhledávání odstranit kliknutím na symbol křížku.

The screenshot shows the search filter interface with the filter tags at the bottom. The tag 'obec: Ostašov' is highlighted with a red rectangular box around its removal 'x' icon. The other tags are 'heslo: babka', 'větné: ano', and 'rok: 1953'. Above the tags, the 'Nevětné' toggle is still 'on' and the 'Rok' field still shows '1953'.

(k významu jednotlivých polí viz [Exemplifikace](#), [Editace exemplifikace](#))

Po vyplnění požadovaných kritérií se zobrazí hledané exemplifikace, které lze dále stáhnout:

- Ve formátu CSV (kliknutím na tlačítko **Export do CSV** v dolní části stránky).

- Ve formátu DOCX (kliknutím na tlačítko **Export do Wordu** v dolní části stránky).

Součástí staženého souboru jsou všechny informace o zdroji každé exemplifikace, které jsou vyplněny v seznamu zdrojů.

V pravé dolní části stránky lze nastavit počet zobrazených exemplifikací na stránce.

Řádků na stránce 10 ▾ 1-10 of 59 |< < > >|

V pravé dolní části stránky lze přepínat mezi jednotlivými stránkami.

Řádků na stránce 10 ▾ 1-10 of 59 |< < > >|